

Αριθμός 6/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, κωλυομένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Γεωργίου Σακκά, Γεώργιο Κοντό, Αβροκόμη Θούα, Μιλτιάδη Χατζηγεωργίου και Κυριάκο Οικονόμου -Εισηγητή, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 25 Σεπτεμβρίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: Θ. Ν. συζύγου Ν., κατοίκου ..., η οποία δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο. Του αναιρεσιβλήτου: Ν. Ν. του Δ., κατοίκου ..., ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Βαρσάμη Γιοβανούδα, με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με τις από 28-7-2014 και 3-12-2014 αγωγές των ήδη αναιρεσείουσας και αναιρεσιβλήτου, αντίστοιχα, που κατατέθηκαν στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκιδικής και συνεκδικάσθηκαν. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 105/2015 του ίδιου Δικαστηρίου και 1389/2016 του Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί η αναιρεσείουσα με την από 20-3-2017 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, παραστάθηκε μόνο ο αναιρεσίβλητος, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά την έννοια του άρθρου 576 παρ. 2 ΚΠολΔ, αν ο αντίδικος εκείνου που επέσπευσε τη συζήτηση δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί, αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτή με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, αν δε η κλήση επιδόθηκε νομότυπα, προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία εκείνου που έχει κλητευθεί. Στην προκειμένη περίπτωση, από την υπ' αριθ. 6304/11-07-2017 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Χαλκιδικής Γ. Μ., που προσκομίζει και επικαλείται ο αναιρεσίβλητος, προκύπτει ότι ακριβές επικυρωμένο αντίγραφο της υπό κρίση αιτήσεως αναίρεσεως, με την πράξη καταθέσεως και ορισμού δικασίμου, καθώς και κλήση προς συζήτηση κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο νομοτύπως και εμπροθέσμως επεδόθη στην αναιρεσείουσα. Επομένως, εφ' όσον αυτή δεν εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της προκειμένης υποθέσεως από τη σειρά του οικείου πινακίου στην ως άνω δικάσιμο, πρέπει, συμφώνως προς την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 576 παρ. 2 ΚΠολΔ, να δικασθεί ερήμην, πλην όμως να προχωρήσει η συζήτηση παρά την απουσία αυτής.

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 68, 73 και 556 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, το έννομο συμφέρον αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως, η έλλειψη του οποίου ερευνάται αυτεπαγγέλτως από τον Άρειο Πάγο και πρέπει να προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, πρέπει δηλαδή να κρίνεται πρωταρχικά αν ο διάδικος που ασκεί την αναιρέση έχει ηττηθεί εν όλω ή εν μέρει ή έχει νικήσει με την προσβαλλόμενη απόφαση και στην τελευταία περίπτωση, αν βλάπτεται από τις αιτιολογίες της απόφασης, από τις οποίες δημιουργείται δεδικασμένο εις βάρος του για άλλη δίκη, υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 322, 324, 325 ΚΠολΔ.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1439 παρ. 1 Α.Κ., καθένας από τους συζύγους μπορεί να ζητήσει διαζύγιο, όταν οι μεταξύ τους σχέσεις έχουν κλονισθεί τόσο ισχυρά, από λόγο που αφορά το πρόσωπο του εναγομένου ή και των δύο συζύγων, ώστε βάσιμα η εξακολούθηση της έγγαμης συμβίωσης να είναι αφόρητη για τον ενάγοντα. Με τη διάταξη αυτή καθιερώνεται ως λόγος διαζυγίου ο αντικειμενικός κλονισμός της έγγαμης σχέσης χωρίς να απαιτείται το στοιχείο της υπαιτιότητας για να δύναται να ζητηθεί το διαζύγιο. Έτσι ο ενάγων, για τη θεμελίωση και παραδοχή της αγωγής του, θα πρέπει να επικαλεσθεί και αποδείξει ότι ο γάμος έχει κλονισθεί από ορισμένα γεγονότα που αναφέρονται στο πρόσωπο του εναγομένου ή και των δύο συζύγων με την έννοια της ύπαρξης αιτιώδους συνδέσμου ανάμεσα στα αντικειμενικώς πρόσφορα κλονιστικά της έγγαμης σχέσης γεγονότα αυτά και στο πρόσωπο του εναγομένου συζύγου του ή και των δύο και ότι ο κλονισμός είναι τόσο ισχυρός ώστε βασίμως η εξακολούθηση της έγγαμης συμβίωσης έχει καταστεί γι' αυτόν αφόρητη.

Αν το κλονιστικό γεγονός αφορά και τους δύο συζύγους, το προς διάζευξη δικαίωμα γεννάται ανεξαρτήτως από το ποιόν από τους δύο βαρύνει περισσότερο η ύπαρξή του και από το αν υπάρχει υπαιτιότητα στο πρόσωπο του ενός μόνο. Αν το κλονιστικό γεγονός συνδέεται αποκλειστικώς με το πρόσωπο του ενάγοντος, δεν γεννάται υπέρ αυτού δικαίωμα διαζεύξεως με βάση την πιο πάνω διάταξη του άρθρου 1439 παρ.1 Α.Κ. Εφ' όσον, όμως, κατά την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, οι σύζυγοι βρίσκονται σε διάσταση συνεχώς επί δύο τουλάχιστον έτη, ο κλονισμός τεκμαίρεται αμάχητα και το διαζύγιο μπορεί να ζητηθεί, έστω και αν ο λόγος του κλονισμού αφορά το πρόσωπο του ενάγοντος.

Το ότι για τη λύση του γάμου είναι πλέον αδιάφορο αν ο κλονισμός οφείλεται σε υπαίτιο ή ανυπαίτιο κλονιστικό γεγονός σημαίνει ότι στη δίκη διαζυγίου δεν δικαιολογείται σε καμία πλευρά έννομο συμφέρον για την έρευνα της υπαιτιότητας, το δε δεδικασμένο της διαπλαστικής απόφασης του διαζυγίου δεν εκτείνεται σε ζητήματα υπαιτιότητας σε καμία περίπτωση ούτε και στη δίκη διατροφής μετά το διαζύγιο, όπως προβλέπει το άρθρο 1442 ΑΚ, ενόψει της διάταξης του άρθρου 1444 παρ. 1 Α.Κ. Αντικείμενο της δίκης διαζυγίου είναι όχι η δικαστική διάγνωση του λόγου διαζυγίου, που δικαιολογεί την απαγγελία του διαζυγίου, αλλά το διαπλαστικό αποτέλεσμα της λύσης του γάμου. Κατ' ακολουθίαν, αν ασκηθούν αντίθετες αγωγές, με τις οποίες ο καθένας από τους συζύγους ζητεί τη λύση του γάμου για ισχυρό κλονισμό της έγγαμης σχέσης από λόγο που αφορά το πρόσωπο του άλλου συζύγου ή και για διετή διάσταση, και το δικαστήριο έκανε εν μέρει δεκτή την μία αγωγή, κρίνοντας ότι ο κλονισμός αφορά στο πρόσωπο και των δύο συζύγων, τότε, εν όψει του προαναφερόμενου αντικειμένου της δίκης περί διαζυγίου και του δεδικασμένου που παράγεται από τη σχετική απόφαση, ο σύζυγος του οποίου έγινε εν μέρει δεκτή η αγωγή δεν έχει στην

περίπτωση αυτή, επειδή νίκησε, έννομο συμφέρον να ασκήσει το ένδικο μέσο της αιτήσεως αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του δικαστηρίου της ουσίας, διότι με την έστω και εν μέρει παραδοχή της αγωγής, επήλθε η έννομη συνέπεια, την οποία επεδίωκε με το αίτημα της αγωγής του. Το γεγονός ότι η απόφαση περιέχει αιτιολογίες δυσμενείς για καθένα διάδικο, δηλαδή δέχεται ότι ο κλονισμός της έγγαμης σχέσης επήλθε εξαιτίας γεγονότων που αφορούν και το πρόσωπο του, δεν ασκεί καμία δυσμενή επιρροή στις έννομες σχέσεις του, εφ' όσον από τις αιτιολογίες αυτές, που δεν έχουν στοιχεία διατακτικού, δεν παράγεται δεδικασμένο για ζητήματα υπαιτιότητας σε άλλη δίκη (ΑΠ 706/2017, 660/2016, 1228/2015, 1570/2014).

Εν προκειμένω, με την προσβαλλομένη απόφαση απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες, για έλλειψη έννομου συμφέροντος, οι εφέσεις της ενάγουσας-εναγομένης και ήδη αναιρεσείουσας και του εναγομένου-ενάγοντος και ήδη αναιρεσιβλήτου κατά της υπ' αριθ. 105/2015 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής, με την οποία, αφού συνεκδικάσθησαν: α) η από 28-7-2014 αγωγή της αναιρεσείουσας για λύση του γάμου της με τον αναιρεσιβλήτο, λόγω ισχυρού κλονισμού της έγγαμης σχέσης, οφειλόμενου στον τελευταίο και β) η από 3-12-2014 αγωγή του αναιρεσιβλήτου για λύση του γάμου τους, λόγω διετούς διάστασης, έγινε εν μέρει δεκτή η πρώτη, και απηγγέλθη η λύση του γάμου των διαδίκων, από λόγο που αφορά σε αμφοτέρους τους συζύγους. Συμφώνως όμως προς τα προεκτεθέντα, η αναιρεσείουσα δεν έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει το ένδικο μέσο της αιτήσεως αναιρέσεως κατά της προσβαλλόμενης αποφάσεως, καθ' όσον ο γάμος με τον αναιρεσιβλήτο λύθηκε κατόπιν παραδοχής της ιδικής της αγωγής. Κατ' ακολουθίαν, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη, κατ' επιτρεπτή περί τούτου αυτεπάγγελτη έρευνα, και να καταδικασθεί η αναιρεσείουσα στη δικαστική δαπάνη του αναιρεσιβλήτου, που κατέθεσε προτάσεις, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του τελευταίου (άρθρα 176, 183 και 191 παρ.2 ΚΠολΔ). Τέλος, πρέπει να διαταχθεί, κατά την παρ. 3 του άρθρου 495 ΚΠολΔ, η εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του παραβόλου των τετρακοσίων πενήντα (450) ευρώ, που κατεβλήθη από την αναιρεσείουσα, όπως προκύπτει από την υπ' αριθ. 36/2017 έκθεση καταθέσεως της αιτήσεως αναιρέσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 20-3-2017 αίτηση της Θ. Ν. για αναίρεση της υπ' αριθ. 1389/2016 αποφάσεως του Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσιβλήτου, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2700) ευρώ.

Διατάσσει την εισαγωγή του κατατεθέντος από την αναιρεσείουσα παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 14 Νοεμβρίου 2017.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 4 Ιανουαρίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ